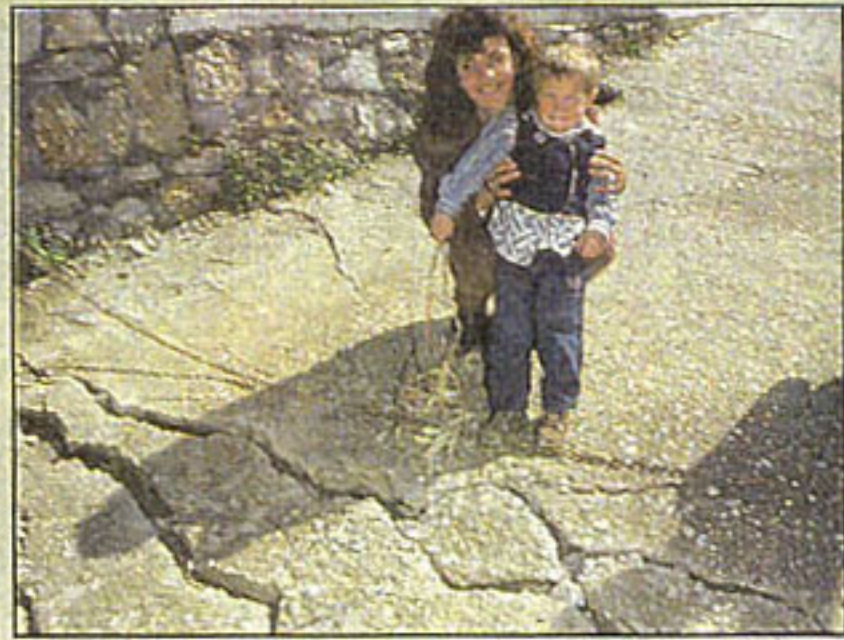

Ο συντάκτης του «Εθνους της Κυριακής» μπροστά στον κεντρικό δρόμο όπου οδηγεί στο χωριό Φρίξα, που έχει καταστραφεί σε μήκος 20 μέτρων.

Οι δρόμοι έχουν «ανοίξει» στο χωριό Καλό Παιδί, αλλά οι κάτοικοι δεν χάνουν τις ελπίδες τους και περιμένουν την πολιτεία.

Από έξω βλέπεις μέσα και από μέσα έξω στο σπίτι της οικογένειας Λιαπάτη. Η εγκάρσια τομή χαρακτηριστικό της καταστροφής...

Γιατί φεύγει το έδαφος στην Ηλεία

ΣΥΜΦΩΝΑ με έρευνα που εκπόνησε η επιστημονική ομάδα του επικουρού καθηγητή Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ευθύμιου Λέκκα, η υψηλή κατολισθητική επικινδυνότητα των περιοχών της Ηλείας οφείλεται στη γρήγορη εναλλαγή των γεωλογικών σχηματισμών, στην τεκτονική παραμόρφωση και γενικότερα στη σαθρή σύσταση του υπεδάφους, στην υψηλή σεισμικότητα, στις ανθρώπινες παρεμβάσεις στο περιβάλλον και στις έντονες βροχοπτώσεις.

Μάλιστα ο κ. Λέκκας κατέθεσε από την αρχή του χρόνου πρόταση για την εφαρμογή ενός ερευνητικού προγράμματος που θα εξέταζε το υπεδάφος όλων των οικισμών του νομού και στη συνέχεια θα πρότεινε λύσεις.

Η πρόταση αυτή δεν «προχώρησε» αφού, όπως είπε ο καθηγητής, «κόλλησε» στα δημοσιο-υπαλληλικά γραφεία...

Αναφορικά με τις καταστροφές στους δύο οικισμούς, ο κ. Λέκκας ανέφερε ότι η πιο ενδεχόμενη λύση είναι η μεταστέγαση των χωριών.

Τα χωριά που ταξιδεύουν...

Οι κάτοικοι στη Φρίξα και στο Καλό Παιδί βλέπουν τα σπίτια τους να... κατατρακυλούν και είναι έτοιμοι να αηλιάξουν τόπο

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΙΚΟΥΛΑ
Φωτογραφίες: ΚΩΣΤΑΣ ΠΟΛΥΒΙΟΣ

ΣΤΗ λύση της μεταστέγασης των χωριών που «περπατάνε» στην Ηλεία, καταλήγουν οι αρμόδιοι φορείς της περιοχής, με τη σύμφωνη γνώμη των κατοίκων που νιώθουν καθημερινά τη γη να τρέμει κάτω από τα πόδια τους.

Το έδαφος εξακολουθεί να... ανοίγει δημιουργώντας τεράστιες εγκάρσιες ρωγμές στα σπίτια.

Τέτοιες, που από μέσα βλέπεις τη... φύση και απ' έξω το... νοικοκυριό του σπιτιού.

Κάθκην οι αυλές

Το πιο μεγάλο πρόβλημα εντοπίζεται στο χωριό Φρίξα το οποίο κηρύχθηκε περιοχή έκτακτης ανάγκης, αλλά και στον οικισμό Καλό Παιδί της Κοινότητας Πηνειάς όπου κάποια σπίτια γέρ-

νουν και οι αυλές χάθηκαν από τις συνεχείς κατολισθήσεις.

Το «Εθνος της Κυριακής» πραγματοποίησε ένα οδοιπορικό στις περιοχές που καθημερινά πλήττονται από τις κατολισθήσεις και μίλησε με κατοίκους των χωριών που «γλιστρούν» και με φορείς του τόπου και της πολιτείας.

Πρώτος μας σταθμός το χωριό Φρίξα όπου εντοπίζεται κυρίως το πρόβλημα. Δεν μπορούμε να φτάσουμε στο χωριό από τον κανονικό δρόμο γιατί σε ένα σημείο του έχει βουλιάξει.

Κάνουμε κύκλο και φτάνουμε στην περιοχή. Μόλις έχουν επιστρέψει οι 70 οικογένειες που διανυκτερεύουν στην Κρέσταινα. Η εικόνα στην είσοδο του χωριού χαρακτηριστική. Ο δρόμος της κεντρικής εισόδου βουλιαγμένος και δεκάδες αυτοκί-

τα στοιβαγμένα στις «πύλες» του. Ο Κωνσταντίνος Λιανός και η γυναίκα του Αναστασία, κάτοικοι της Φρίξας, λες και μας περιμέναν για να μας... ξεναγήσουν στο χώρο της καταστροφής. Μας δείχνουν ένα εκκλησάκι που «έπεσε» μια ώρα πριν έρθουμε. Μπροστά μας απλώνεται ένα «χωριό-φάντασμα».

Ο Μιχάλης Γιαννικόπουλος προσπαθεί με ξύλινες σφήνες να «κρατήσει» την κλίση του δώροφου σπιτιού-μαγαζιού του. Μπροστά στην τεράστια σχισμή που έχει κόψει στα δύο την αυλή του, μας λέει: «Η Φρίξα βουλιάζει μέρα με την ημέρα. Αλλιώς τα αφήνουμε τα σπίτια μας λίγο πριν νυχτώσει που κατεβαίνουμε στην Κρέσταινα, αλλιώς τα βρίσκουμε το πρωί».

Στα... δύο το μαγαζί

Η γυναίκα του, Πολύμια, μας δείχνει το νερό που έχει λιμνάσει στο βάθος του ρήγματος καθώς και την ρωγμή που χωρίζει στα δύο το εσωτερικό του μαγαζιού τους. Η αγωνία τους για το μέλλον κοινή. «Δεν μπορούμε να ζήσουμε άλλο εδώ.

Φοβόμαστε για τη ζωή μας. Οι περιουσίες που κάναμε με τόσο κόπο

χάθηκαν. Καταστραφήκαμε...».

Απέναντι, ένα καινούριο σπίτι γεμάτο ρωγμές. Οι ιδιοκτήτες του έχουν ξηλώσει το μπάνιο, την κουζίνα, τα πάντα. Η Διονυσία Λιανού μας φωνάζει από μακριά.

«Ελάτε να δείτε τα χάλια μας. Τι να κάνουμε. Να κλάψουμε για το βίος μας, να γελάσουμε που είμαστε ζωντανοί;». Το ισόγειο του σπιτιού της έχει πάρει πολύ επικίνδυνη κλίση. Τα θεμέλια έχουν γείρει. «Θέλουμε τη βοήθεια των υπευθύνων.

Δεν μπορούμε να ζήσουμε άλλο εδώ. Τα βράδια που μέναμε στα σπίτια μας, ακούγαμε θορύβους και νιώθαμε τη γη να «βράζει» κάτω από τα πόδια μας. Η φύση μας εκδικείται για το κακό που της έχουμε κάνει». Στα χωράφια της Φρίξας η ίδια δραματική εικόνα.

Τεράστιες σχισμές ανά μέτρο «κόβουν» το έδαφος το οποίο βουλιάζει όπου το πατάμε. Ο Γιώργος Σταθόπουλος και η Αναστασία Λιανού μας πηγαίνουν σε ένα σπίτι όπου το μισό έχει γκρεμιστεί και φαίνεται καθαρά το εσωτερικό του. «Η ζωή μας δεν μπορεί να συνεχιστεί σ' αυτό το μέρος που μεγαλώσαμε.

Πρέπει να μεταφερθούμε το συντομότερο δυνατό στην Κρέσταινα». Μέχρι και οι αιωνόβιοι γέροντες του χωριού δείχνουν να το έχουν πάρει απόφαση. Υπάρχουν βέβαια και αυτοί που... αντιστέκονται. Μπαίνουμε στο καφενείο του χωριού.

Στο ίδιο τραπέζι κάθονται ένας 50ρης και ένας γέροντας. Γυρίζει ο νέος και λέει του γέροντα: «Αργότερα να μαζέψεις τα πράματά σου για να κατέβουμε στο ξενοδοχείο». Ο γέροντας απαντάει αφο-

πλιστικά: «Δεν πάω πουθενά». Ο 50ρης συμπληρώνει: «Για σένα έχουν περάσει τα χρόνια και δεν σε νοιάζει. Εγώ έχω χρόνια μπροστά μου. Η ζωή είναι γλυκιά...».

Η απάντησή τα λέει όλα: «Ο κάθε άνθρωπος, από μηδέν χρόνων μέχρι και εκατόν πενήντα την αγαπάει τη ζωή του. Αλλά για μένα εδώ είναι οι ρίζες μου...».

Αμεσος δέκτης του προβλήματος είναι ο ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου που φιλοξενεί τους κατοίκους της Φρίξας Γρηγόρης Καλιανιώτης.

«Προσπαθούμε με κάθε τρόπο να εξασφαλίσουμε στους ανθρώπους αυτούς την ξεκούρασή τους. Είναι μεγάλη ζημιά που έχουν πάθει. Το συντομότερο δυνατό πρέπει να βρεθεί μια λύση και να μεταστεγαστούν...».

Ο καταυλισμός

Στο ίδιο μήκος κύματος και οι «κεφαλές» των τοπικών αρχόντων, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κ. Κώστας Παπαδημητρίου και ο Νομάρχης Ηλείας κ. Τάκης Δημητρουλόπουλος.

«Αμεσα και με τη συμβολή του ΥΠΕΧΩΔΕ θα δημιουργήσουμε ένα καταυλισμό σε μια ασφαλή περιοχή για τους κατοίκους που έχουν χάσει τα σπίτια τους», επισημαίνει ο κ. Παπαδημητρίου «ενώ στη συνέχεια θα προχωρήσουμε στη μεταφορά των δύο οικισμών, αλλά και όποιων άλλων χωριών στην περιοχή αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα».

«Το θέμα στη Φρίξα ξεκινάει από 1965 όπου το χωριό είχε αποφασιστεί να μεταφερθεί εξαιτίας των σεισμών», προσθέτει ο κ. Δημητρουλόπουλος και συνεχίζει: «Οι κά-

Το εκκλησάκι στην είσοδο της Φρίξας κατέρρευσε μία ώρα πριν φτάσουμε στο χωριό. Η απογοήτευση «ζωγραφισμένη» στα πρόσωπα του Κωνσταντίνου και της Αναστασίας Λιανού.